

Výbor společnosti 2024-2026

Předseda. prof. MUDr. Ivan Rychlík, CSc., FASN, FERA, FISN

1. místopředseda

prof. MUDr. Vladimír Tesař, DrSc, MBA, FASN, FERA, FISN

2. místopředseda

prof. MUDr. Ondřej Viklický, CSc., FERA, Dr.h.c.

vědecký sekretář

doc. MUDr. Alena Paříková, Ph.D.

Členové výboru:

prof. MUDr. Sylvie Dusilová Sulková, DrSc., MBA

doc. MUDr. Zdenka Hrušková, Ph.D.

prim. MUDr. Martin Havrda, MHA

MUDr. Eva Jančová, CSc

MUDr. Ph.D. Silvie Rajnochová Bloudíčková

prof. MUDr. Tomáš Reischig, Ph.D.

prof. MUDr. Romana Ryšavá, CSc.

MUDr. Janka Slatinská

MUDr. František Švára

doc. Ing. Drahomíra Springer, Ph.D.

předsedkyně výboru ČSKB

Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky

Všeobecná fakultní nemocnice

U Nemocnice 2

128 08 Praha 2

V Praze, dne 04.02. 2026

Věc: Vyjádření výboru České nefrologické společnosti ČNS k problematice vyšetřování TRAP5b

č. j.: 02/26

Vážená paní docentko,

Jménem výboru ČNS si vám dovoluujeme zaslat naše stanovisko k problematice vyšetřování TRAP5b

Poruchy minerálového a kostního metabolismu u pacientů s chronickým onemocněním ledvin (CKD-MBD) představují závažný a klinicky vysoce významný problém, který zásadně ovlivňuje prognózu, morbiditu i kvalitu života nemocných. Týkají se pacientů napříč všemi stadii CKD, včetně nemocných v dialyzační léčbě i pacientů po transplantaci ledviny, přičemž jejich prevalence v populaci dlouhodobě narůstá.

Laboratorní vyšetření představuje základní a v klinické praxi nezastupitelný nástroj diagnostiky a dlouhodobého monitoringu těchto stavů. Běžně sledované parametry minerálového metabolismu (sérové kalcium, fosfor, parathormon, vitamin D) nestačí k přesné diferenciaci jednotlivých typů renální osteodystrofie. Pro odhad aktivity kostního metabolismu mají zásadní význam markery kostního obratu (BTM), zejména při nedostupnosti kostní biopsie, která sice zůstává zlatým standardem, avšak v běžné klinické praxi je jen omezeně proveditelná.

U pacientů s CKD je zásadní problém, že většina běžně používaných markerů kostního obratu, zejména markerů kostní resorpce, je významně ovlivněna sníženou funkcí ledvin. Jejich sérové koncentrace jsou do značné míry závislé na renálním vylučování, a proto neodrážejí spolehlivě skutečnou aktivitu kostního metabolismu. Tím je i výrazně komplikovaná interpretace laboratorních nálezů, zvyšuje se riziko diagnostických pochybení a může dojít i k volbě nevhodného terapeutického postupu u stavů s nízkým kostním obratem („adynamická kostní choroba“) nebo naopak u hypermetabolických forem renální osteodystrofie.

Česká nefrologická společnost, sekretariát ČNS FNKV, Korespondenční adresa:

Adéla Hermanová, sekretariát Interní kliniky, Šrobárova 50, 100 34 Praha 10

Společnost je zapsána Městským soudem v Praze pod spisovou značkou L12411

TRAP5b (tartrát-rezistentní kyselá fosfatáza 5b) je v současné době jediným dostupným markerem kostní resorpce, jehož hladina není ovlivněna renální funkcí. Proto představuje jedinečný a nenahraditelný laboratorní nástroj pro neinvazivní hodnocení kostního obratu u pacientů s CKD, včetně pacientů v dialyzační léčbě a po transplantaci ledviny. Jeho využití významně přispívá jak ke správné diagnostice CKD-MBD, tak k objektivnímu monitorování účinnosti terapie.

S ohledem na narůstající prevalenci CKD a s tím spojený vzestup počtu pacientů s poruchami kostního metabolismu považuje výbor ČNS za nezbytné zajistit dostupnost moderních a validních diagnostických metod, které umožní poskytování kvalitní a ekonomicky efektivní zdravotní péče. Výbor ČNS proto jednoznačně podporuje návrh České společnosti klinické biochemie na zařazení metody stanovení TRAP5b do Seznamu výkonů s bodovými hodnotami a zajištění její adekvátní úhrady. Považujeme tento krok za plně odůvodněný, odborně nezbytný a v souladu s aktuálními mezinárodními doporučeními KDIGO pro péči o pacienty s CKD.

Česká nefrologická společnost
U Nemocnice 2, 128 08 Praha 2
IČO: 26552809

doc.MUDr.Alena Paříková,Ph.D

prof. MUDr. Ivan Rychlík, CSc., FASN, FERA

vědecká sekretářka ČNS

předseda odborné společnosti ČNS